

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
Félévre . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Vidéken:
Félévre . . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . . 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN CYULA.

SZERKESZTOSEG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

Az aradi vértanuk emlékezete.

— Távirati tudósítás. —

Az egész ország gyászol. A nemzeti vértanuk emlékét ünnepli a nemzet fiatalja, öregje, apraja, nagyja. A nép fiai, az ország képviselői templomokban, köztereken mindenütt a nemzeti gyásznapi emlékezetébe merülnek el. Dicsőítik a vértanukat, a nagy idők hőseit. A fővárosban és a vidéken mindenfelé gyászistentiszteleteket, beszédeket tartottak, a melyek mélyen megrázták a szíveket. A legnagyobb és leginpozansabb ünnepek természetesen a fővárosban de különösen Aradon folytak le, a Vértanuk halálának tragikus színterén, a hol az országgyűlés képviselőjében a képviselőház elnöke tette le a kegyelet koszoruját a vértanuk szobrára.

Az ünnepekről a következő tudósításokban számolunk be:

Aradon.

Az ország szíve alatt ez a szív megdobbant és a dobbanása olyan ünneplést jelentett a hazafiasságnak, a melynek alig volt még párja itt az országban; a ki nem jöhetett el, annak a lelke itt van, ünnepel a többiekkel is a 13 szíveknek körül, a mely vértanuinak szobor oldalain lobog. Itt a képviselőház, itt a főváros, a városok, országos és vidéki testületek és itt vannak csaknem teljes számban a nagy idők tanúi, a még élő 48-as honvédek, a kik utolsósor is akarnak még tisztelegni dicső tábornokaik emléke előtt.

Arad városa már tegnap is teljes gyászdiszt öltött. Nincs ház, de talán ablak sínes, a melyen a kegyeletes gyásznapi valamelyik jele kin nem volna látható; különös díszben pompázik az Andrássy-tér, a hol a város-háza és számos más középület van és a Szabadság-tér, a hol a vértanuk szobra áll.

A szobor körül 13 szövének ég. Előtte a színház felécső oldalán, — nagy feketén drapírozott szónoki emelvény áll. Az egész teret kettős sor gyászlobogós árbofa veszi körül, az árbofákat ember magaságnyi fekete

drapéria köti össze, úgy, hogy az egész tért gyászpompába öltözött székes-egyháznak látjuk, melynek kupoláját a szabad ég alkotja.

Rendkívül ékes a minoriták temploma, a melynek tornyáról földig érő fekete lobogó leng és a melynek külső falát teljes gyászlepel borítja.

Ma reggel valóságos tavaszi nap hajnala terült el Arad városa fölött és oly verőfényt ontott, mintha örömnép és nem gyásznapi volna. És talán igaza van az égnek: talán ez a mai nap, a melyyel egy fél százados gyász alkonyodik le, egy új, jobb kornak a kezdete, első napja egy olyan felszabadnak, a melynek során Magyarország visszanyeri azt a függetlenséget, a melyért az aradi 13 vértanu kínos halált szenvedett.

Reggel 8 órakor kezdődött a gyülekezés a városháztéren. Az egész városháztér a küldötségek foglalták el és azonkívül óriási néptömeg vette körül ezeket. A küldötségek és a néptömeg által alkotott körön belül a képviselőház, a főváros küldöttjei, Arad város tanácsával és az öreg honvédekkel egyetemben foglaltak helyet.

Különös meghatottsággal nézte mindenki az öreg honvédeket. Kik százával vonultak fel régi tépett gyász fátyolos zászlóik alatt, a menet a minoriták temploma felé háromnegyed 9 kor indult meg, elől toborzékoló fekete ménen gyászházba öltözött gyászos hírnök utána négy tarogató lovas csatlós, kik ünnepléses lassu gyászdulót fújtak. Utána jöttek a képviselőház négy díszben öltözött huszára az országgyűlés koszorujával a mely mögött Arad város polgármestere és a képviselőház elnöke lépdelték, őket követte a képviselőház egész tisztikara vagy 50 országgyűlési képviselő, majd a főváros küldöttsége az agg honvédek hosszú sora és azután tarka tömegben az ország minden tájáról érkezett hatósági és egyéb küldötségek. A menettel jobbról balra huszárok és csatlósok vitték a tengernyi koszorukat, a mely ugyancsak az ország minden részéről százával érkezett. A menet az óriási kiterjedésű főtéren s az ezt a templommal összekötő uton oly impozáns módon folyt le, hogy szobrot és nagyobb rendet a főváros

sem képes produkálni. 9 órakor volt az Istentisztelet a minoriták templomban, a melynek gyászpompáját a Mátyás templom is irigyelhette volna. A gyászmisé, a melyet csak Tirjek-minoritások provinciálisa czelebrált, csak azok hallgathatták meg, akiknek külön belépti jegyük jutott a templomba, mely alig fogadhatta be az ünneplő közönség ezredrészét. A zenés mise alatt az öreg honvédek álltak körül régi vezérei és bajtársai emlékére felállított katafalkot, melyet a pontifikáló prelatus háromszor szentelt fel, a gyászmise után következett a tulajdonképeni ünnepség a vértanuk emlék szobránál, az ünneplést a himnusz elneklésével nyitották meg, azután Pethes Imre az aradi szintársulat tagja szavalta Jókai Mór alkalmi ódáját, az emlékbeszédet Csécsi Imre ielkész mondta.

Csécsi Imre emlékbeszéde a fájdalom glorifikálásával kezdődik, azzal a szent fájdalommal, a mely még ha az élet vásárzában elfelejtünk is, eszünkbe juttatja a nagy és ünnepléses alkalmakkor azt, hogy magyarok vagyunk. A nemzet — ugymond — mely régen Ázsia csordájának pusztításait kiheverte s a mohácsi keserű tanulság után másfél százados koporsójából elővonszolta halálra kintott életét; a nemzet, mely saját meghasonlásának rettentő átka után a múlt század fegyvertelen fortélyos nyomorgásait is csodamódra elszenvette s nem dőlt a fenyegető enyészet álmába, a nemzet, melyből ezelőtt felszázaddal a legérezkiáltóbb jogtalansággal csufot üttek, a szabadság szent ügyére dicsőséget sugárzó hőseit hóhérok fojtották halálba s ma mégis számolni kell vele a művelt és nagy nemzetek versenyében, az a nemzet életre van elhiva az isten ségtől, habár az az élet nem áll egyéből, mint egymást felváltó dicsőséges harcából s még dicsőségesebb szenvedésből. És ne feledjük el, hogy ha így ismerjük rendeltetésünket a népek életének óriási változásaiban: akkor ez a megismerés fokozza erőnket, kitartásunk nemességet megacélozza s a megtartó reményt nem veszítjük el még a ránk vereső csapásokban sem, mint nem veszítették el azok, kik ezelőtt 50 esztendővel vértanu halált haltak

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötven krajczár

nemzetökért. Hiszen Istennek legiszonyubb átka lett volna lelkeiken, ha azon gyászos reggelen reménytelenül bucsuztak volna el az élettől.

Pillantást vet azután a nemzet harcaira a századok alatt; a hatalom erőszakosságáról, a mely vérbe és könnybe tojtotta a nemzet szabadságvágyait Végig kíséri a szabadságharc nagy vonásait, a hősök kinszenvedéseit, azután így szól:

Midőn, a hősök életét kioltó fegyverek ropogtak, midőn a hóhérok a pokol gyűlöletével fojtották meg vezetőinket: azt hitték, hogy eltörölték a föld színéről Magyarországot. Pedig dehogyan! Mikor a 13 kilehelte hősi lelkét, akkor született meg az új Magyar ország s nemzeti méltóságunkat, jogos büszkeségünket csak megerősítette a hősök halála. Az a nemzet, melynek 13 vértanuja van, nem volt és nem lesz szolga soha: utjában lehetnek akadályok, de azok nem legyőzhetlenek. Szolga népeknek nincsenek vértanúik!

A tizenhárom neve, mint csillag kép ragyog a szabadság égboltozatán. Aulich Lajos, a mindig győző Damjanics János, Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György gróf Lázár György, Leningen Károly, Nagy-Sándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác, gróf Vécsy Károly, ti minden idők nagy hősei, vértanúi: leborul im a magyar nemzet a ti emléketek nagysága előtt. Leborulnak itt a nagy idők aggastyán alakjai az öreg honvédek, hogy a ti emléketek dicsősége ragyogja be földi életök utolsó esztendeit. Leborulnak mindnyájan, ifjak és öregek, vezetők és egyszerű munkások és áldunk beneteket a ti magasztos áldozatokért! És a nemzet kész a világ előtt felkiáltani: hőseink, vértanúink emlékére nem tartuak bitvány alkut soha! Véljük hallani e szobor ércájának beszédét. Magyarországot az ő ezer esztendő dicsőségével nem lehet silány tarományi rangra alásülyeszteni soha! Itt ünnepel, itt adja koszoruját az ország első testülete, az országgyűlés ez pedig az egész, az osztatlan nagy magyar nemzet háláját és tartozó kegyeletét jelenti. Lélekből gyászolunk s gyászunkban lélekből ünneplünk.

És te Isten, magyarok erős Istene ki nem vagy bosszuálló istenség, terjeszd ki védelmed erejét Árpád országának határai felett! Engedd, hogy a külön nyelvű, de még nem egyszívű népek értsék meg valahára a magyart s legyenek segítők, testvéreink a jövődért folytatott nehéz harcainkban! Áldd meg a porladozó hősök nyugalmaát, az élők nemes, hazafias törekvéseit! Add, hogy a nemzet, István dicsőséges koronájának viselőjével felmulhatatlan egyetértésben, legyen boldog szabadságban és dicsőségben! Magyarok Istene, hallgasd meg imádságunkat! Ugy legyen! Amen.

Miközben Ugron Gábor beszélt, koszorút raktak az emlékszobor talpa-

zatára az első a képviselőház elnöke, a második Arad város polgármestere, a harmadik Csatóry Lajos az országos honvéd-egyesület nevében, a negyediket Rózsavölgyi alpolgármester a főváros nevében. Nem hallgathatjuk el azt a megjegyzést, hogy a főváros pálmakoszorúja a legnagyobb és legizlésebb és csak utána sorakozott az országgyűlés koszorúja. Ugron Gábor már régen befejezte beszédét s a koszorúk letétele még mindig folyt és tartott délutánig a szobornál. A koszorukat három négy sorban helyezték el a szobornál, amely előre láthatólag tart délután négy óráig. A város által rendezett gyászünnepség alatt, a mely ezzel véget ért és az összes harangok zúgtak. Délelőtt tíz órakor folyt le a vesztőhelyen az aradi honvédegyület által rendezett ünnepély, a melyen Sima István, Kossuth Ferencz és Barabás Béla országgyűlési képviselők beszéltek.

Barabás Béla a következőkkel vezeti be:

Oldjátok fel saruitokat, mert szent e hely, a hová léptetek! Oldjátok fel lelketeket az emberi gyarlóságok alól, mert ide erre a szent helyre imádkozni jöttetek.

Október hatodika van.

A világ minden népe, nemzete a visszatekintő időknek egy-egy napján zarándok utra kel, messze földet jár végig, csendes megnyugvással viseli az utnak töviseit, a testi sanyargatásokat is: csaklogy az élő hitnek szeretetével leborulhasson egy szent helyen, ott vezekeljen, imádkozzon, elgyötört lelkének enyhet és vigaszt találjon.

A magyar nemzetnek is vannak szent helyei. Egynémelyike örömtől, fénylő dicsőségtől környezve, de nagyobb részben szomorú emlékekkel, gyászszal borítva.

Ti honfiak, honleányok, a magyar népek ezrei! kik messze földekről keltetek zarándok utra, ime ide értetek a szent helyre, a magyar nemzet gyászterére. Szentebb darab földje nincs e hazának, mert ezt hősök halála vértanúink kiontott élete szentelte meg.

A honfiai szívnek kegyelete, édes hazánk szeretete s egy szebb jövőnek hite és reménye hozott el ide mindnyájunkat, hogy itt a hősök kiontott életének gyászterén leboruljunk, imádkozzunk, emlékezzünk s a mult idők dicső példáitól hevüljünk, lelkesedjünk.

Félszázadnak eseményei választanak el bennünket egy küzdelemteljes multtól, a midőn hazánk jobbainak lángszavára, élethalál harcra kelt az egész nemzet, eltiport jogaink visszavívásáért, szétszaggatott alkotmányunk helyreállításáért, elfojtott szabadságunk diadaláért, a családi élet tűzhelyének oltalmáért, az isteni és emberj igazságokért!

A kárpátoktól le az Adriáig, Egy bős üvöltés, egy vad zivatar.

Szétszórt hajával, véres homlokával Allott a viharban maga a magyar.

Azután valóban poétikus és hazafias lelkesedés által sugalt magas szárnyalású visszatekintést vet a vértanuhalál'ra, majd így végzi:

„Föl tehát hazám népe a jövőnek egy nagy, dicső munkájára! Tegyük fogadalmat, hogy a kiszzenvedett vértanúk eszméivel fogunk élni, szabadságunkért jogainkért — ha kell — meghalni! Hála az égnek: elfáradt már a vésznek haragja, csak látjuk és érezzük, hogy a „vihar elnémult már a csúción.” — s így hisszük is, reméljük is: „Lesz még egyszer ünnepnap a világon”!

Pósa Lajos alkalmi költeményét és az aradi dalárok zenekísérettel megnyitcul a himnuszt és végül a Petőfi Sándor csatadalát énekelték. Az elnök zárt szónoklatával az ünnep véget ért.

*

A gyászünnepélyen, sem a templomban, sem a Szabadságszobornál, de sőt még az utcákon sem látni egyetlen egy katonát sem. Az erre vonatkozó napiparancs szigorúan meghagyta, hogy a nap folyamán a helyőrség egyetlen embere sem távozhatik a várból. Nemcsupán a közös hadseregbelieknek szól a tilalom, hanem a honvédségre is ki van terjesztve. Nem szabad ma uniformisnak feltűnnie a gyászolva ünneplő városban és nem is mutatkozik sehol egyetlen egy sem. Anynyira megy a felsőbb katonai gondoskodás, hogy még a fátylasmeneten való megjelenést is megtiltja az egyenruhát viselőknél.

A tüntető tartózkodásból különben Perczel Dezső a képviselőház elnöke, valamint az Aradra gyűlt kormánypárti képviselők is kiveszik a maguk részüket. A Szabadság szobránál Perczel elvégezte a koszorú letételt, a mit a képviselőház bizott reá; azután rögtön kocsiba ült és Fábán főispánnál levő szállására hajtatott. Utána a szabadelvűpárti képviselők is egymásután tüntek el. Sem Perczel Dezső, sem a parlamenti liberálisok nem vesznek részt a vesztőhelyen tartandó gyászünnepélyben. Ott csak a függetlenségi pártiak jelennek, csak ők és az ország nagy közönsége gyászol az aradi 48 asokkal, a kik az ünnep e részét rendezik.

A románok ép annyira távol maradnak önkéntes meggyőzésből, mint a katonák a parancsszóra. Egyetlen egy román középület sem öltött gyászt Román takarékpénztáron, iskolán templomon, kaszinó vagy magánlakáson nem

lobog a fekete zászló, házakból ma egész nap nem mozdulnak ki a románok, hogy utcái járáskelésüket a nemzeti gyászban való részvételre ne lekésen magyarázni.

A főváros gyásza.

A székes-főváros polgársága és hazafias nagyközönsége az aradi gyász nap mai felszázados évfordulóján méltó módon áldozott az aradi tizenhárom vértanu honvédtábornok emlékének. A főváros középületein, az iskolákon, magánépületeken, közte a gróf Károlyi palotákon gyászlobogók voltak kitűve. A templomokban gyászistentiszteleteket tartottak, a melyen részt vettek a hatóságok fejei, a 48-as honvédek, a honvédegyesületek tagjai, a különféle polgári körök az egyetemi polgárok és a tanítók.

Tíz órára a ferenczrendi atyák temploma zsúfolásig megtelt válogatott és gyászba öltözött közönséggel. A templom ez alkalommal gyászban pompázott. Ugy a szentély mint a padsorok fekete tapettel voltak bevonva. A szentélyben állott a díszes katalak számtalan gyertya lángtól övezve. A katalakot a 13 vértanu alegorikus régi képe, egy magyar ezimer keresztbe tett régi honvéd karddal és több koszoru díszítette. A katalak két oldalán tizenkét 1848-49-iki aggagg harcra, a honvédménház tagjai állottak sorfalat. Ezek a régi harcra sok képezték a díszőrséget. Valamivel 10 óra előtt vonult be az egyetemi ifjuság impozáns tömege, zászló alatt a templomba. Lehetek vagy 800-an az egyetemi ifjak. Utánuk érkezett meg a törvényhatóság képviselőiben Halmos polgármester, majd báró Podmaniczky Frigyes vezetése alatt jöttek az országos honvédegyesület választmányi tagjai. Azután sorban érkeztek a függetlenségi és a 48-as kör küldött sége Molnár Jenő vezetése alatt, a Kossuth Lajos nőegylet, a közép iskolák fiú és leánynövendékei, több országgyűlési képviselő, köztük Emmer Kornél, Komjáthy Béla, Olay Lajos, Ilyés Bálint, Enyedi Lukács, Krajcsik Ferencz, Tompa volt képviselő, Follmann Alajos királyi táblai bíró, gróf Kreith Béla és a többi notabilitás.

A gyászmise kezdetén érkezett meg Ruttkainé Kossuth Lujza asszony a templomban, s az első padsorban foglalt helyet. Ott láttuk a tizenhárom vértanu több rokonát kik szintén az első padsorokban foglaltak helyet. Eljött a templomba Görgey tábornok özvegye Görgey István is. A gyászmisét Baán Sándor ferenczrendi házfőnök pontificálta fényes papi segédlettel. A templomi énekharang régi gyászdalokat adott elő. Misa után a papság a katalakhoz vonult, megkondultak a harangok s kezdetét vette a „Miserere” a melynek befejezte után a közönség az új városházára vonult, a hol az ünnepély volt.

A Lipót-utcai városház diszterme volt a fővárosi polgárság ünnepének színhelye. Megható de egyuttal izgató is volt ez az ünnep. A beszédek — melyek ott elhangzottak izzóvá tették a gyászoló közönség hangját. Az arcon ott égett, a szívekben ott lángolt az izzó hazaszeretet, az el nem muló harag, az enyhülési nem akaró bánat.

A termet zsúfolásig megtöltötte az ünnepelő közönség. Különösen sok volt a gyászba öltözött hölgy. A karzatot az ifjuság töltötte meg. Közéletünk jelesei közül ott láttuk Szilágyi Dezőt, a kit megérkezésekor szünni nem akaró éljenzéssel fogadták. Eötvös Károly, a kit megjelenésekor szintén nagyrokonszenves óvációkkal fogadták, Ilyés Bálintot, Györi Eleket, Emmer Kornélt, Vázsonyi Vilmost, Hoitsy Pált és másokat.

Az elnöki emelvényt az ünnep rendezői és szómokai foglalták el: Az emelvény előtt állott egy egyetemi hallgató kezében az egyetemi-kör hatalmas gyászfátyolba vont lobogójával.

Az ünnepély a szózat eléneklésével kezdődött. Aztán Ilyés Bálint lépett a szószékre és gyönyörű beszédben méltatta a mai napnak gyászszó jelentőségét Benaid Agoston egyetemi hallgató szavalata következett azután Tóth Kálmánnak izzó haragtól és fájdalomtól csapongó balladáját szavalta el, a melynek az a címe: hogy „Mit faragsz ács, mit faragsz?” A szavaltat nagy hatást tett. Az arczok kipirultak. A szavaltót végül zajosan megtapsolták.

Most Eötvös Károly beszéde következett. A különben örökké vidám és adomázó vajda, most fekete díszruhát öltött ez alkalomra és egész alakján meglátszott a nagy meghatottság. Hangja meg-megesuklott és meglátszott rajta, hogy átvonul lelke előtt annak a borzalmas eseménynek az emléke, a melyről most megemlékszik. Avval kezdte, hogy a mi harcunk ötven év előtt az egész nemzet harcra volt, abban résztvett minden hazafi.

Ha nem az egész nemzet harcra lett volna, nem állították volna ellenünk az egész osztrák hadsereget és nem hívták volna segítségül az oroszokat.

Becsület harcra volt. A nemzetközi hadijog szabályai szerint küzdöttünk, nem voltak mérgek fegyvereink, hadifoglyainkat megbecsültük, egymás halottait eltemettük, megsirattuk.

És a mikor a becsületes harcra ak vége lett, s mikor hadvezéreink Világosnál és Komáromnál letették a fegyvert, mert a vérontástól többé sikert és üdvöt nem vártak: akkor az ellenség hadvezéreinket, országunk kormányzó férfait, törvényhozásunk böleseit, hőseinket és honfiainkat bi-

tóra huzatta, golyó elé állította, börtön fenekére temetette.

Miért?

Ellenségeink azt hirdették, a történelem örök lapjára azt akarták beiktatni, hogy pártütők és lázadók voltak, azért kellett nekik meghalniuk. Azt hirdették, hogy a hadjog szabályai szerint bíróság mondott ítéletet felettük.

De volt a magyarnak alkotmányos bírósága és volt nemzetünknek a pártütők és lázadók ellen szigorú törvénye. A mi törvényünk is hálálra hívja a pártütőt és lázadót. Ha bűnösnek tartották őket, ha csak életüket akarták kioltani, miért nem állították őket törvényes és alkotmányos bíróság elé, s miért nem idézték fejükre hazánk törvényét? Miért állították magyar honfit, idegen és törvénytelen bíróság elé? Miért tették bírósággá hóhérokat s miért nevezték el a hóhérokat bíróságnak?

Nem azért kellett hőseinknek meghalniuk, mert őket gonosztevőknek tekintették. Jól tudta azt az ellenség, hogy a mi hőseink igaz hősök nemes honfiak, becsületes emberek. Jól tudta azt veszített csatáiból. Hanem azért kellett hőseinknek meghalniuk, hogy halálukkal meggyalázzák a magyar nemzetet s a magyarnak szívéből kiirtsák a hitet önmagában s a reményt a jövőre.

Balgatag ellenség! Mintha vértanuinak nem dicső élete és halála élesztette volna hitünket, erősítette volna reményünket s fokozta volna önéretünket! Hiszen az a balál, melynek emléke ma összejöttünk, el nem muló gyásznak ugyan, de egyuttal örökké ragyogó dicsőségünk. Van-e a bírónak olyan szentje, van-e más nemzetnek olyan hőse, a kinek neve és emléke szentebb volna mint a mi vértanunk neve és emléke?

Bocsánatot, kiengesztelődést tanít nekünk hitünk és vallásunk. Megbocsátunk tehát, ki is engesztelődünk, a végzetben is megnyugszunk, de feledni nem tudunk. (Eljenzés.) Nem tudunk, mert nem szabad. Emlékeinket el nem tékozolhatjuk, azokról könnyelműen le nem mondhatunk.

A csatában kapott nyílt sebet viselni nem szégyen. Ezt a sebet megtartjuk, megőrizzük és meghagyjuk unokáinknak példaadás végett. Tanulják meg, hogy védjék magukat és ha mégis kapnának sebet! — adják vissza ezerszeresen — jobban mint mi! Perczekig tartó orkászserű taps, a közönség feláll a hölgyek kendőiket lobogtatják a lelkesedés vihára csak percek mulva csillapodik!

Majd ha az egész nemzettel együtt a király és a hadsereg is oda zarándokol a dicső vértanuk sírfáihoz és leteszi koszoruját, akkor lesz teljes az engesztelődés, de addig nem. (Megujuló, szünni nem akaró viharos taps és éljenzés.)

Aldva legyen dicső vértanúink szent emlékezete. (Lelkes eljenzés és taps. A közönség az emelvény köré tolong, hogy E ö t v ö s t üdvözölje.

Mot Gáll Gyulának a vigszínház jeles drámai színésznéek szavallata következett. Ilyés Bálintnak „A gyász nap” című ódáját szavalta el nagy hatással. A közönség a győzörű szavallatot többször szakította félbe tetszes nyilatkozatokkal és végül hosszasan és zajosan megéltjezték a szavallót és a költemény szerzőjét is.

A dalárda most Petöfi Honfidalát énekelte el. Azután Vázsonyi Vilmos lépett az emelvényre és Batthyány Lajosról, Magyarország első vértanú miniszterelnökéről mondott eszmékben gazdag gyönyörű emlékbeszédet.

Az ünnepély a Hymnus elének-lésével ért véget.

Debreczen gyásza.

Debreczen város közönsége is hazafias kegyelettel ünnepelte meg a vértanú halálának évfordulóját. Reggel nyolcz órakor az ev. ref. templomokban megkondultak a harangok és a hívők tömegével foglalták el a pad sorokat. A templomokban a lelkészek hazafias érzéstől áthatott szép beszédekben emlékeztek meg a vértanúkról.

Kilencz órakor a róm. kath. templomban volt gyászmise. A templom két kertjében felállított árborezokról hatalmas fekete zászló csüngött alá. A templom oltára felett gyászlepel borult a falakra s az oltár előtt délszaki nővények dus halmaza közt állott a ravatal, előtte az aradi vértanú arczképével. A templom zsufozásig megtelt. Ott voltak Simonffy Imre kir. tan. polgármester vezetése alatt a városi tisztikar tagjai. A gyászmisét nagy segédlet mellett dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános tartotta meg. A mise alatt a városi dalegylet tagjai mélyen megható gyászdalokat énekeltek.

A debreczeni izr. hitközség Deák Ferencz utcai templomában reggel 7 órakor tartottak rendkívüli gyászistentiszteletet a magyar szabadságharc vértanú emlékére. A kántor és énekkara a 91-ik zsoltárt énekelte. Azután Krausz Vilmos főrabbi, előbb héber, „jizkor” fohászt, utána magyar imát mondott, mely mindenkit mélyen meghatót. Következett „El-moléh-rach-miur” halottas ima, melyett Polotzky kántor meghatóan adott elő. Végre ima a királyért, melyet szintén a főrabbi, nyitott frigláda előtt mondott el.

Délután két órakor következett a főiskolai ifjuság és a város nagyközönségének ünnepe.

A kollegium udvara alig volt képes befogadni a nagy közönséget, amely áhitattal hallgatta végig a főiskolai énekkar gyászdalát, amely az emlékünnepélyt megnyitotta. Nagy ha-

tás mellett beszélt Sipos Béla joghallgató, majd szavalta el a vértanú emlékére írt ódáját Szombathy István hittanhallgató. Kun Béla hatásos emlékbeszéde után a hymnuszt énekeltek, amelyet mindenki levett kalappal hallgatott meg.

Ifjui lélekkel — ugymond — gyászolni jöttem erre a helyre. Ha siró lelkemnek szava vádként hull reátok, ne nehezeltetek. Mikor a tett vágyra gondolok, mely keblemet dagasztja, örömmel tölt el ifju koromnak tudata, de ha arczotokon a közömbös séget szemlélem s arra gondolok, hogy az arczotokon e pillanatban a szent lelkesedés lázpirját nekem kellene felgyujtanom, úgy bánt az ifjukor, szeretnék fejemre öszhajfűrtöket, melyek megadnák szavaimnak az erőt feírázni az elfásult sziveket. Ma magyarnak

n a g y p é n t e k j e van. Ártatlanul kiontott vérrel megpecsételt ünnepe, gyilkosok szerezték számunkra ma ötven éve. Tudjátok ugy-e, kik voltak az áldozatok s miért kellett véreket ontani? A magyar szabadságharc vezérei voltak ezek, kiket imádtak a katonák s kik ha élén állottak a harcban, a magyar honvéd nem ismert mást, csak győzelmet, vagy hősi halált. Nagy hősök voltak ezek, akik pozdorjaként verték szét a felbujtott oláhot, rácot, szerbet s a többi orvítámadót. Félistenek voltak ezek, kik maroknyi haddal szembeszálltak a ránk zudult óriási népekkel s megmutatták ezeknek, hogy a magyar szabadság és hazaszeretet győzedelmeskedni tud milliónyi zsoldos hadon.

Szavaita következőesküvel végezte Esküszöm, hogy lelkem ott van, hol ma minden magyar léleknek lenni kellene: az aradi vértanú sirja felett. Esküszöm, hogy honszerelmem példányképe az aradi vértanú leendene, — És nem nézve azt, jön-e valaki utánam, nem fontolgotva azt, összetörök-e gyenge munkám a ridegségnek átkos köszikláján, esküszöm, hogy abban a munkakörben, amelyet Is-en, vagy a sors előmbé szabott, életem legszentebb célja leendő, érted harcolni, igazán független, boldog Magyarország!

A viharos tapssal fogadott beszéd után Rácz Lajos joghallgató alkalmi ódáját nagy hatással szavalta el Kun Zoltán. Majd a főiskolai énekkar a Szózatot énekelte s mindenki levett kalappal hallgatta.

Az ünnepély ezzel véget ért. A közönség széteszlott. Este az iparos körben és a kereskedő ifjak egyesületi helyiségében voltak hazafias emlékünnepélyek.

POLITIKAIHIREK.

A pénzügyminiszter hazaérkezése. Lukács László pénzügyminiszter tegnap délben Bécsből Budapestre érkezett.

SZÍNHÁZ.

Az új drámai hősnő. A debreczeni színtársulat egyik új drámai hősnője és társalgási színésznője: Ferenczyné Lányi Irma, ma este mutatkozik be a debreczeni közönségnek. A király házasodók című vígjátékban játsza Fiori hercegnő szerepét.

Heti műsor: Hétfőn, okt. 9-én bérlet 7-ik szám „A” másodsor Egyiptom gyöngye. Kedden, okt. 10-én bérlet 8. szám „B” harmadsor Egyiptom gyöngye. Szerdán, okt. 11-én bérlet 9. szám „C” negyedsor Egyiptom gyöngye. Csütörtökön, okt. 12-én bérlet 10. sz. „A” újdonságul először A házi béke. Vigjáték 3 felvonásban. Írták Alexandre Bisson és Adolphe Leclereg. Fordította Kürthy Emil. — Pénteken, okt. 13-án bérlet 11. sz. „B” másodsor A házi béke. Szombaton okt. 14-én bérlet 12. sz. „C” III. Richard király. Tragédia 5 felvonásban. Írta Shakespeare Vilmos. Fordította Szigligeti Ede. Vasárnap, okt. 15-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárral Hamu pipőke. Tündérrege. Zenével 6 képben. Este 7 és fél órakor bérletszünetben Az asszony verve jó. Erdeti nép-zimű dalokkal 3 felvonásban. Írta Lukácsy Sándor.

UJDONSÁGOK.

* Megyei tisztviselők fizetésemelése. Hevesvármegye állandó választmánya azzal az indítvánnyal lép a megyei közgyűlés elé, hogy a tisztviselők fizetésének emelés kedvéért a pótdótot emeljék egy százalékkal. A fizetés emelését úgy akarják végrehajtani, hogy a tisztviselők közül azok, akiknek nyolczszáz forintnál nagyobb fizetésük van, tíz százaléknyi, azok pedig akiknek ennél kisebb fizetésük van, tizenöt százaléknyi javítást kapnak. A választmány indítványát, mint már jeleztük október 16-án tárgyalja a vármegyei közgyűlése.

* Együtt a halálba. Egy eltűnt fiatal szerelmes párt keres most a rendőrség. Szolgay Lajos az ifju és Marchalek Elvira a leány neve, a kik szerették egymást, de házasságukat a szülők ellenezték. A szerelmes pár eltűnt már napok óta s hátrahagyott levelükben kijelentették, hogy együtt mennek a halálba, ha már egymásnak nem élhetnek Félő, hogy be is váltották a szavukat s ha rájuk is találunk valahol, — halott lesz mind a kető.

* Novemberi előléptetések. Az idei novemberi előléptetések előmunkálatai már javában folynak a közös hadügyminiszteriumban. A hadügyminiszter a csapattestektől már bekérte az előléptetésre vonatkozó beadványokat. A miniszterium a fegyvernemek minden egyes rendfokozatában névszerint jelelte meg az előléptetendők között a legutolsót s egyszersmind megjegyezte hogy a betérjesztendők nem fogják mind előléptetni, hanem csak a későbbi távirati véleménykérést akarják ezzel elkerülni. Az előjelekből ítélve a legkedvezőtlenebb előléptetések lesz-

nek a lovasság alsóbb tiszti rendfokozataiban a legkedvezőtlenebb a tüzérségnél a második osztályú századosi rendfokozatában.

* Eltűnt gyermek. Nyiladozó rózsabimbó: libbenős kicsi kurta szokayácskában járt, vidám volt, hangos kacagásában, piruló mosolyában telt minden öröme annak az egy pár embernek, a ki most éjjel-nappal sirogatja a szőke kis Mariskát. Több hónapja is elmúlt már, több hónap telt keserű fájdalommal, hogy a szép leánykát kint az udvaron látták a szülői. Akkor pattant ki az első szál ibolya a virágos kertben, azt ápolgatta. Aztán hívták, szólították szeretettel, Nines: nem volt sehol. És keresték kétségbeesetten, nines zug, a hol nem kérdeztek volna a kis Csermák Mariska felől. Nem látta senki, nem tud róla senki, Komédiás népség vonult akkor keresztül a városon: kint az országuton mintha látták volna arra járó emberek, hogy egy durva ember káromkodva csititgatott egy szép, szőke, zokogó leánykát... A kis Mariska apja elunta a sok kétséget. Most hivatalos uton keresteti mindenfelé a kis leánykát az országban. Szőke, kék szeme van, tizenegy esztendő, suhogásra vasalt piros karton ruha volt akkor rajta...

* Gyermekápolási díjak végrehajtása. A belügyminiszter körrendeletével értesíti az összes törvényhatóságokat és így Debreczen várossát is, hogy az országos betegápolási alaphól a talált, illetve elhagyott gyermekekért fizetett gondozási és ápolási díjak végrehajtási foglalás tárgyát nem képezhetik. Ennek kapcsán felhívja a miniszter a törvényhatóságokat, intézkedjenek, hogy előforduló alkalommal az országos betegápolási alaphól díjazott tápanyák a siker kilátásba helyezése mellett figyelmeztessenek arra, hogy az említett díjak bírói lefoglalása esetében az ellen a törvényben megszabott határidő alatt törvényes jogorvoslattal élhetnek.

* Hamis koronások forgalomban. Daczára a nagy szigorúnak, a melylyel a pénzhamisító bandákat büntetik, mégis akadnak olyan vakmerő emberek, a kik hamis pénzt bocsátanak ki. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a városban igen sok hamis korona van. Tulfényes lenyomat, ismertető jele, hogy a kézben simal, hangja tompa.

* Lopott a családjának kenyérré. Szorgalmas, dolgos ember volt, becsülettel megkereste a két keze munkájával családjának a mindennapi kenyerét. Hanem a lavina őt is elsodorta. Munka nélkül maradt. És elkövetkezett a garasharez, a megelégedés szűkös hajlékába belopódzott a nyomor. A nyomor, mely a legveszedelmesebb ellenség, mert nem csak boldogságot, megelégedést, a szerelmet és reményt söpri össze, hamar elrabolja a becsületet is. Az asszony sir, a gyerekek is

sírnak: se kenyér se fa. Mitevő legyen? Hét üres zsákot lopott Sámuel Károly, eladta 20 krajczárért és vett rajta kenyeret. Nem volt járatos a rosszban, elfogták, becsukták, de neki adnak kenyeret. A szegény asszonya, meg a két kis gyermeke, a kik nem vétettek semmit, azok nem kapnak kenyeret.

* Egy malommunkás szerencsétlensége. Tegnap délben szerencsétlenség történt a Barcsay-félegőzmalomban. Párducz Mihály malommunkás balkezét a mozgásban levő gép hirtelen elkapta és azt összetörte. A szerencsétlenül járt munkást eszméletlen állapotban a közkórházba szállították. A rendőrségnél az esetről jelentést tettek, ahonnan megindították a vizsgálatot, mely kiderítette, hogy a munkás gondatlan sága okozta esetét és így ezért felelősség senkit sem terhel. A súlyos sérülést szenvedett munkás karját amputálják.

* A debreczeni juhvásár eredménye. Az október 5-iki juh vásár igen gyér volt. Tekintve az eddigi októberi vásárokat, meg sem közelíti. Sem felhajtás, sem pedig kereslet nem volt. Az eredmény a következő: felhajtott 39.500 eladatott 28.508 juh és birka. Az árak 6-9 hónapos bárány 5.60-9.00 frig, 1 és fél éves birka 13.00 frt., 2 éves birka 14 frt., 3-4 éves örü 12.50-17.00 frt., koros anya birka 8.00-12.00 frtig, 4-5 éves mustra anya juh 7-8.00 frt. 2 éves apáca juh 13.50 frt. 3 éves kos 16.00 frt., — mind páronként.

* Az élet berendezése. Mikor Talleyrandtól azt kérdezték, hogyan rendezné életét, ha tőle függne, hogy elülről kezdje, a legravasabb róka a diplomaták közt így válaszolt: Tízéves koromig szeretnék pástorfiu lenni, hogy fizikai erőt gyűjtsék az élet harczára. Tízétől tizenhétig primadonna egyetlen fia lennék, mert azt mindenki kényezteti. Tizenhététől huszonötig hadnagy, mert a nők szeretik, huszonötötől harminczötig szép asszony, mert a férfiak meghódolnak előtte. Harminczötötől ötvenig püspök, mert a legjobb szakács a püspöki palotákban található. S azontul híres tudós, mert az ilyen mindig talál szórakozást.

* Veszedelmes csaló. Egy veszedelmes népcsalóra, a ki utazik, hívják fel Szentesről a debreczeni rendőrség figyelmét, mivel nem lehetetlen, hogy a gazember ezen a vidéken jár már valahol. Befurakodott Szentesen Szabó József polgár házába, hogy mint egy budapesti baukház utazója fölvilágosítást ad a család tulajdonában levő sorsjegyekről. Mutattak neki tíz darab jószív sorsjegyet. A csaló elhittette a jámbor népekkel, hogy a sorsjegyek hamisak és ő azért jár az országban, hogy az ilyen hamis sorsjegyeket viszszaszedje és helyettük az igazikat elküldje. Csodálatos butasággal megbiztak benne és átadták neki a tíz valódi

sorsjegyet és mikor már odébb állt azokkal, akkor tudták meg, hogy csaló szedte rá őket. A csalót kőrözik.

* Hölgyek figyelmébe. Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a közeledő őszi és téli idényre áruházamat a legújabb és legmodernebb divat darabokkal láttam el; megszereztem mind azon divattermékeket, melyeket a külföld e téren produkál és legnagyobb választékban tartok raktáron. Minél számosabb látogatást esdve vagyok kiváló tisztelettel Halmágyi Sámuel.

* Színház után. A Dréher sörcsarnok „Téli kert” éttermében választékos friss vacsora korana sör (a la pil-seni) folyton csapolva hetenként háromszor zene, melyre a nagyérdemű közönséget szívesen látja Márkus Jenő.

TÁVIRATOK.

Perczel Dezső Aradon.

Arad, okt. 6. (A Debreceni Ujság ered. táv.) A magyar képviselőház őrjási koszoruját a Ház nevében és megbízásából Perczel Dezső képviselőházi elnök helyezte le a vértanuk emlékoszlopára. A koszorut három diszba öltözött hajdu vitte a szoborhoz, a koszoru szalagjait pedig képviselők tartották. Az ünnepélyes aktus bekövetkeztével a fekete diszmagyarba öltözött Perczel Dezső a következő szavak kíséretében helyezte le a koszorut a szobor talapzatára:

— A magyar országgyűlés képviselőházának nevében és megbízásából teszem le az igaz hála és örök kegyelet zálogául e koszorut a vértanuk emlékének talapzatára.

Szerencsétlenül járt gyógyszerész.

Budapest. (A Debreceni Ujság eredeti távir.) A vadász szenvedélynek ismét egy újabb áldozata van. Finny Béla a budapesti kigyó gyógyszerész tulajdonosa néhány nap előtt Lacházán vadászott. A szenvedélyes vadász e sportját majdnem életével fizette meg. Saját vigyázatlansága következtében ugyanis fegyvere elsült, s a golyó oly erővel furódott a jobb lába, hogy azt még a helyszínen amputálni kellett. Szerencséjére a vadászaton több orvos barátja is részt vett, s ezek Finny jalkiáltására a helyszínrre rohantak hol Finnyt vérében félájultan találták. A szerencsétlenül járt gyógyszerészt azonnal a műtét után kocsin Budapestre vitték a Ferencz József keréskedelmi kórházba a hol Bartha Gábor tanár és dr. Boros Ernő vették kezelés alá.

Véres kardpárbaj.

Budapest (A Debr. Ujs. ered. táv.) Ma reggel a Fodor-Ríkosi vívóterem ismét véres kardpárbaj színhelye volt. Biró Pál, és Mansfeld Ottó orvostan-

halgatók álltak egymással szembe mint ellenfelek. A párbaj folyamán Bíró súlyos vágást kapott a jobb arcán. A sebesültet a Szent István körházba szállították.

A francia összeesküvők póre.

Páris, október 6. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) A Siécle jelentései egybe fogva a kessni a kamarák összeülését. A szenátus ez esetben hol mint állami törvényszék, hol mint szenátus fog üléseni.

Páris október 6. Az Echo de Paris jelentése szerint Párisba a creusoti sztrájkoló munkásoknak olyan beözlését várják, hogy tiz zászlóalj katonaságot készen tartanak a végre hogy külféle pentokra szállítsa őket a hol majd fel kell tartóztatniok a beözlő sztrájkolókat.

A Transzváli háboru.

London, okt. 6. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Buller tábornok Belmorálba ment, a hol Viktória királynő tucsu kihallgatáson fogadja.

Johanesburg, október 5. Egy szakasz lovasrendőrség állást foglalt a hadügyi bizottság hivatala előtt, hogy ha netalán zavrágásra kerül a dolog azonnal közbelépjen. A kafferek a keleti határszáron fosztogatják az üzleteket és házakat. Fehér tisztviselők rájuk löttek. A benschülöttek szétve rásérésére egy rendőrcsapatot küldtek ki.

Vasuti baleset.

Bécs, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Bécsből táviratozzak. Az osztrák államvasutak igazgatósága a következő jelentést teszi közbe: Mídon a 7019. sz. személyvonat október 5-én este 9 óra 50 perczkor a penzingi rendező pályaudvaron áthalalt, a 69 sz. tehervonat gözmozdonya tolatás közben hozzáért, a minek következtében a személyvonat mozdonya ki siklott. A vonaton levő 16 utas közül és a személyetből senki sem sérült meg. A személyvonatot a vágányra állították és azután folytatta útját Metzendorf felé.

Budapesti tőzsde.

Budapest. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Buza okt. 8.33 Buza áprl. 8.77 Uj tangeri 5.17. Rozs 6.65. Zab 4.98.

Törvénykezés

§ Párbaj az ollóval. Deák József borbélysegéd súlyos testisértés miatt a vádlottak padjára került. Bűnügyében tegnap tartott végtárgyalást a debreczeni kir. törvényszék Igyártó Sándor elnöklésével. Deák ez év márczius hó 11-én a Szent-Anna utcái

borbélyüzletben összeveszett Ékes János fodrászinassal. A veszekedés az inas kezdte, a ki annyira belemelegedett a szóváltásba, hogy egy botot ragadott és azzal végigbuzott a vádlott fején. Deák önvédelemből és hogy az inastól megszabaduljon a kezében levő ollót a fiu lábába szurta, a ki ebből kifolyólag néhány napig az ágyat volt kénytelen őrizni. A törvényszék tegnap Deákot csupán öt forint pénzbüntetésre ítélte az ollószurásért.

* Elítelt gabonatorvajok. Két sámsoni földmivelő lopási ügyében tartott tegnap végtárgyalást a törvényszék Igyártó Sándor elnökle alatt. Vádlottak, kiket szuronyos fognázör kísért be a tárgyalóterembe Tótfalusi Gábor és Veres Imre sámsoni földmivelők. Ez év elején Bekecs István gazdától nagyobb mennyiségű gabonaneműt és és aprómarhát loptak. A lopást rendszeresen folytatták, a míg el nem csipték őket. A törvényszék Tótfalusi két évi, Veres Imrét pedig egy évi fogház büntetéssel sújtotta. Az elítelték továbbra is vizsgálati fogságban maradnak.

§ A kinek két felesége van. Sok embernek egy fele ég is sok, másnak meg kettő is kevés. Így gondolkodott Szedlák János, a kit kettős házasság vétsége miatt vont felelősségre a törvényszék büntető tanácsa Igyártó Sándor elnöklésével. Vádlott Szedlák 1883-ban feleségül vette Tóth Zsuzsanna tisztaeszlári leányt: Házasságuk harmadik hónapjában Szedlák feleségét elhagyta. Eljött Debreczenbe és it csakhamar ismeretséget kötött Boldog Juliánna nevű leánynyal. Viszonyukból öt év mulva gyermekek is származtak. Az asszony akkor azzal a kérelemmel fordult Szedlákhoz, hogy kössenek házasságot és ezzel a lépéssel gyermekeiket és törvényesíthetik. A férj eleinte vonakodott ezt tenni, mert tudta jól, hogy neki még törvényes felesége is van. Kevés idő mulva az asszony unszolására — a ki nem tudott férje első feleségéről — házasságra lépett kedvessével és a gyermekeiket törvényesítették. Így éltek csendesen boldogul. Az 1893 évben azonban az első felesége megtudta, hogy férje új házasságot kötött. Ekkor eltele a feljelentést megtette és Szedlák ellen a bigamia miatt a büntető eljárás folyamatba tétetett. A tegnapi végtárgyaláson a törvényszék ítéletet nem hozott, mert több fontos körülményre nézve tanukat kell még megidézni. Érdekes ez ügyben az a körülmény, hogy Szedlák gyermekeit már törvényesítették és most újból törvényteleníteni fogják, erre nézve az eljárást a kir. ügyészség már folyamatba is tette.

§ Bűnügyi végtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa a jövő hét folyamán a következő ügyekben tart végtárgyalást: Október 9-én hétfőn Szabó Péter hamis tanu-

zás büntette. Sipos Kálmán és társa magának sértés. 10-én kedden. Fodor Sándor és társa hivatalos hatalommal való visszaélés. Tóth Imre magánokirat hamisítás. 11-én szerdán: ifjabb Sáfrány Imre ellen, hamis vád. Balla Virág Lidia és társa lopás. Ludmány Ferencz szándékos emberölés büntette. 12-én csütörtök: Székely Sándor magánlak sértés. Eihen Lidia tüzvészokozás. Fehér Bartok László és társai tüzvész okozás. Plesa Mihály gondatlanságból okozott súlyos testi sértés. 13-án pénteken: Karai Péter súlyos testi sértés. Özv. Palinka Imréné rágalmaszás vétsége. Palodi Sándor magánlak sértés. Fekete János hatóság elleni erőszak. Ezen napon felsőbb bírósági ítélethirdetések. 14-én szombaton: Csokaji János ellen hamis tanuzás. Szikszai Sándor hatóság elleni erőszak. Dusa Lajos s társai súlyos testi sértés büntette miatt.

VEGYES.

Pusztító tüzvész. Október másodikán Bábony községben nagy tüzvész pusztított, melynek tízennegy lakóház a hozzátartozó melléképületekkel együtt áldozatul esett. Igen sok takarmány és lábas jószág elégett. A hajléktalanná vált lakók közt nagy a nyomor.

A véletlenség halottja. Grácbantörtént ez a szomorú eset Schreier Ferenc fegyverkereskedővel, a ki vigyázatlanságának lett az áldozata. — Schreier a város egyik legtehetősebb kereskedője volt, akinek a Mubrgasseban volt az üzlete. Ma délelőtt egy fegyvert akart kipróbálni, de a puská visszafelé sült el és Schreiert szíven találta a golyó. Halott volt, mire segítségére mentek. A felesége, mikor a szerencsétlenségnek hírt vette, öszszeroskadtt és most szintén halálos beteg fekszik.

Hadgyakorlatok után. Hadgyakorlatok után egyre-másra teremnek az anekdoták, amelyeknek rendszerint egy-egy főherczeg a szereplője. A budapesti hadtest idei zárógyakorlata idejéből beszélnek, hogy a gyakorlatok első napján Ferencz Ferdinánd főherczeg döntnökei az ellenfelek lovas előcsapatát keresték a terepen. A csapat élén a főherczeggel, Tass községen lovagolt át, ahol a községháza előtt egy pár kun atyafi pipázott.

— Nem látták erre a huszárokat? — kérdezte a trónörökös az egyik atyafit.

— Német huszárokat láttunk — felelt a kun — de magyarokat nem.

A főherczeg jóízűen mosolygott a kun atyafi fölött, a ki a német huszárok alatt a közös hadseregbelieket értette.

Szinlap.

Ma, szombaton „C” bérlet.

A király házasodik.

Vigjáték 3 felv. Irta Tóth Kálmán.
Személyek;

Róbert Károly özvegye	—	F. Csizgaházy E.
Nagy Lajos, király	—	Tóth Elek.
Fiori hercegnő	—	F. Lányi Irma.
Balbó, tanácsos	—	Sziklay M.
Guidó	—	Szathmáry.
Kont Miklós	—	Komjáthy J.
István, boszniai bém	—	Bartha S.
Erzsébet: leánya	—	Fái Flóra
Kópjai Imre	—	Rubos A.

Holnap d. u. Lumpáczius.
Este Egyptom gyöngye.

A legújabb női divatkalapok.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására juttatni, hogy nyolc napi Bécsben létem alkalmával

a legújabb és legkényesebb izléseknek

megfelelő párisi modell secessios kalapokat, ugyszintén

sport és gyermekkalapot, színházi és gyermek kapisonokat

hoztam. A legjobb secessios arc-fátyolokat, a legdusabb és legszebb választékban szolgálhatok. Minden a legszerényebb árban kapható.

Gyászkalapok egy óra alatt pontosan kiszolgáltatók.

A n. é. hölgyközönség párt fogását kéri tisztelettel:

Fein Karolin

női kalap divat szalonja Kossuth-utca 25, sz a rendőrfőkapitánysággal szemben.

Szőnyegek,
Linoleum, viasszos vásznak,

Butor szövetek,

Gyapju és csipke

f ü g g ö n y ö k,

égy és asztalterítők,

flanel takarók

nagy választékban kaphatók:

SZABÓ LAJOS Fiai

czégnél Debreczen.

KARANCY ZSIGMOND

férfi szabó

DEBRECZEN, főpiacz. a „Frohner”
szálloda épületben.

Ajánlja szolid árak mellett saját raktárán levő

bel- és külföldi szöveteiből

megrendelés után készitendő e-
nos kivitelű magyar, német és
diszmagyar ruháit.

Gyönyörű ujdonságok művészi kivitelű

fényképekben,

ugymint: Reliefek, Pigmentek

Oleografiák, Platinotypiák,

Cyanotypiák stb.

NÉMETHI JÓZSEF

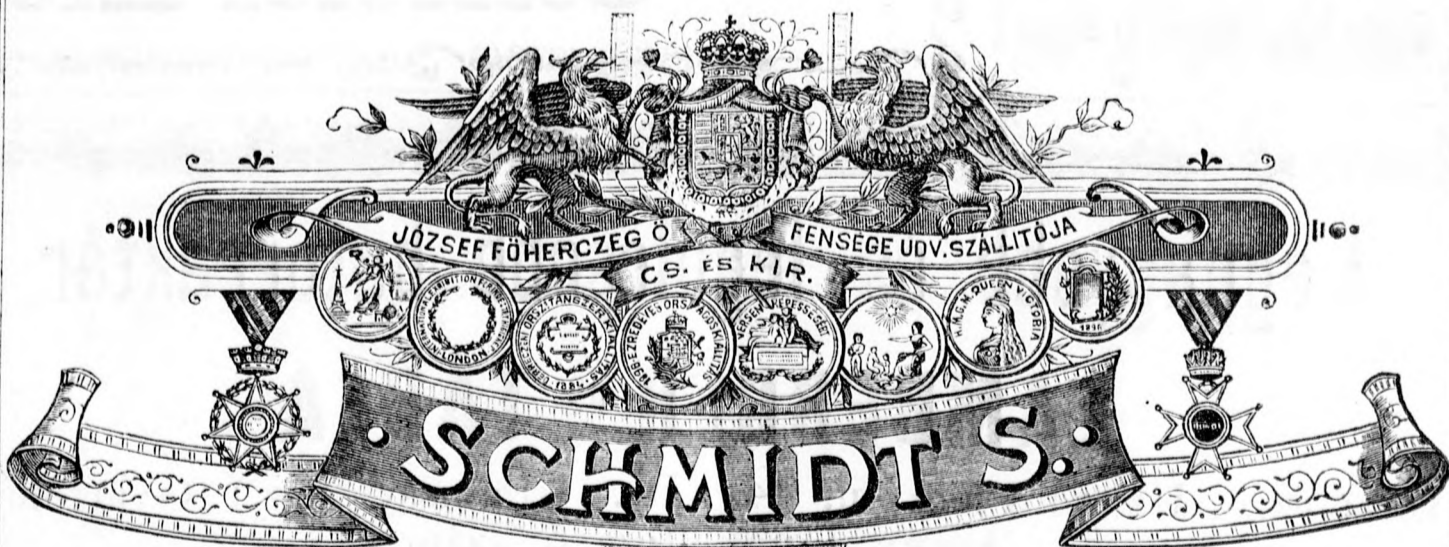
FÉNYKÉPÉSZETI és FESTÉSZETI MŰTERMÉ
DEBRECZEN,
Piacz-utca 42. szám, Biedermann-palota.

Elsőrangú

műtermek mintájára berendezett

modern fényiroda.

Ő Felsége a király részéről a legmagasabb szóbeli dicsérettel kitüntetve
az 1896. ezredéves kiállitáson.

ZONGORA-ÉS HANGSZER-KÉSZITŐ-ZENEMŰ RAKTÁR

DEBRECZEN.

Ajánlja dusan felszerelt

zongora-, hangszer- és zenemű-raktárát,

valamint

saját készitményű zongoráit és hangszereit.

Elvállal mindennemű hangszerek és zongorák javítását és hangolását egy helyben, mint vidéken.

Zongorák, pianók, és zimbalmok bérbbe kaphatók.

Pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart

Kizárólag saját készítményü, legjobb minőségü és a legújabb divat szerint kiállított

női, férfi és gyermek keztüimet

van szerencsém a nagyérdemü közönség becses pártfogásába ajánlani s kérni hogy jóakaratu támogatáscckal, a hazai ipar fejlesztésében engem egy lépéssel előbbre segíteni sziveskedjék.

A felelősség mellett kiszolgált saját készítményü

2 gombos női keztüüt	frt 1.20,
3 " " "	1.30,
4 " " "	1.40

leszállított árban fogom megszámítani

Nagyrabecsült becses támogatásukat kéri kiváló tisztelettel

Nagy András,

keztü és kötszergyáros

Debreczen, (Kistemplom melletti bazár.)

Szabott árak !!

Pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart!

REINER FLÓRA

NŐI DIVATÁRUSNŐ

DERECZEN. Kossuth-uteza 6.

Őszi és téli idény !

Külföldi bevásárlási utamból hazatérvén, tisztelettel van szerencsém értesíteni hogy a mi szépet divatosat.

női kalapokban

az idény hozott, beszereztem és azok közül választékban a legméréskeltebb árban ajánlom.

Szives pártfogásért esedezem.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a keleti piaczon 30 év óta fennálló

Vágó Andor előbb Kern József

ezég alatt vezetett

vászon kézmű és rövid áru kereskedést

átvettem s ezt ezentul az eddigi minőségben, szolid alapon

VÁGÓ ANDOR utóda

ezég alatt tovább fogom vezetni. Midőn a n. é. közönségnek az elődöm iránt eddig tanusított szives bizalmát a jövőre nézve részemre kikérni bátorkodom, vagyok

teljes tisztelettel

Vágó Andor utóda

Schreier Elek.

Legnagyobb és legolcsóbb butorraktár

LAMBERGER és TÁRSA

Debreczen, Üzlet: Piacz u. 44. (Dr. Ujfalussy ház.) Gyártelep: Arany János uteza 5. szám.

Ajánlják dusan felszerelt és modern izlésü butorraktárukat, a melyek ujonnan berendezett gyárunkban a legjobb anyagból készülnek és a melyek a legkedvezőbb áron szereshetők meg.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Tisztelettel

Lamberger és Társa.

Az érdeklődők dusan berendezett üzleti raktárainkat bármikor megtekinthetik